

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 18Csp/114/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8125207597
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dominika Vitteková PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2026:8125207597.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dominikou Vittekovou PhD. v spore žalobcu: A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. XX, XXX XX, zast. JUDr. František Komka, advokát so sídlom Hlavná 27, 080 01 Prešov, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., IČO: 31320155, so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava-Ružinov, zast. Remedium Legal, s.r.o., advokátskou kanceláriou so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53255739, o určenie, že úver je bezúročný a bezpoplatkový a o určenie neprijateľných zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

I. Určuje, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008, je bezúročný a bez poplatkov.

II. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v časti VI. Vyhlásenie klienta, v časti, v znení: „Ďalej prehlasujem, že som sa pred podpísaním Zmluvy oboznámil s Podmienkami a Všeobecnými obchodnými podmienkami (ďalej ako VOP), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy, prevzal som ich, súhlasím s nimi, nemám k nim žiadne výhrady a zaväzujem sa ich dodržiavať.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v časti VI. Vyhlásenie klienta, v časti, v znení: „Prehlasujem, že súhlasím so Zmluvnou pokutou a Sankčným úrokom prislúchajúcim Spoločnosti pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti plniť Splátky riadne a včas, ako aj s tým, že Spoločnosť má možnosť účtovať si kompenzáciu ušlých výnosov.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v časti VI. Vyhlásenie klienta, v časti, v znení: „Svojím podpisom prejavujem súhlas s tým, že v prípade, ak si nesplním svoj záväzok splácať Pôžičku v stanovených termínoch Splátok, resp. v stanovenej lehote splatnosti Pôžičky podľa tejto Zmluvy, aby Consumer Finance Holding, a.s. bola oprávnená požadovať od môjho zamestnávateľa vykonávať zrážky zo mzdy a iných príjmov až do doby úplného splatenia Zabezpečovanej pohľadávky Consumer Finance Holding, a.s. voči mne. Výška zrážok zo mzdy a z iných príjmov bude zodpovedať výške Splátok podľa tejto Zmluvy. Pre účely uplatnenia výkonu zrážok zo mzdy a z iných príjmov je táto Zmluva súčasne aj Dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov podľa § 551 Občianskeho zákonníka.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v časti VI. Vyhlásenie klienta, v časti, v znení: „Súhlasím, aby Consumer Finance Holding, a.s. v zmysle zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov poskytla moje osobné údaje a údaje uvedené v tejto Zmluve (ďalej len „údaje a informácie“) aj svojej ovládajúcej osobe Všeobecnej úverovej banke, a.s. (VÚB, a.s.) ako aj jej dcérskym spoločnostiam, spoločnosti Intesa Sanpaolo, Taliansko za účelom interného výkazníctva, zvýšenia kvality mne poskytovaných služieb a ponuky služieb a produktov týchto spoločností patriacich do skupiny s úzkymi väzbami k VÚB, a.s., a to v rozsahu údajov uvedených v tejto žiadosti na dobu 10 rokov od podpisu žiadosti, pričom som oprávnený

odvolať svoj súhlas najskôr po jednom roku od udelenia súhlasu pre prípad, že Zmluva nevznikne, a to písomným oznámením doručeným na adresu: Consumer Finance Holding, a.s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok. Potvrdzujem dobrovoľnosť tohto súhlasu.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VI. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach k Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v čl. 6. Podmienky splácania, bod 6.7 v znení: „Klient je povinný ako variabilný symbol uvádzať evidenčné číslo uvedené v Splátkovom kalendári a/alebo Zmluve. Neuvedenie správneho variabilného symbolu na príkaze k platbe sa považuje za neuhradenie Splátky so všetkými následkami s tým spojenými.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VII. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach k Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v čl. 9. Priradenie platieb a započítanie, bod 9.1, v znení: „Klient určuje, že akákoľvek peňažná čiastka Klienta zaplatená v prospech Spoločnosti sa započítava voči pohľadávkam Spoločnosti v poradí určenom podľa uváženia Spoločnosti.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VIII. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach k Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v čl. 9. Priradenie platieb a započítanie, bod 9.2, v znení: „Spoločnosť je oprávnená započítať pohľadávky Spoločnosti voči pohľadávkam Klienta aj vtedy ak niektorá pohľadávka Spoločnosti ešte nie je splatná, bola premlčaná alebo ju nemožno uplatniť na súde.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IX. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach k Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v čl. 12. Poplatky, pokuty, sankčné úroky, bod 12.2 a bod 12.3 v znení: „Spoločnosť je oprávnená požadovať od Klienta Zmluvnú pokutu v prípade, ak sa Klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivej Splátky. V 30-ty deň po dobe splatnosti je Klient povinný zaplatiť Zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej Splátky. V ten deň sa Zmluvná pokuta stáva aj splatnou. V prípade omeškania s úhradou jednotlivých Splátok je Klient povinný uhradiť Spoločnosti okrem Zmluvnej pokuty i Sankčný úrok vo výške 0,05 % za každý aj začatý deň omeškania. Sankčný úrok je splatný na výzvu Spoločnosti.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

X. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach k Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v čl. 12. Poplatky, pokuty, sankčné úroky, bod 12.5 v znení: „Súčasťou pohľadávky Spoločnosti voči Klientovi sú aj náklady vynaložené Spoločnosťou na zabezpečenie mimosúdneho vymáhania pohľadávky.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

XI. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach k Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v čl. 15. Všeobecné ustanovenia, bod 15.2 v znení: „ Spoločnosť je oprávnená akékoľvek svoje práva zo Zmluvy úplne alebo z časti previesť a/alebo postúpiť úplne alebo z časti pohľadávky Spoločnosti zo Zmluvy na tretiu osobu bez súhlasu Klienta.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

XII. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach k Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v čl. 15. Všeobecné ustanovenia, bod 15.22 v znení: „Klient súhlasí s tým, aby všetky jeho hovory s call centrom Spoločnosti boli nahrávané a uchovávané po dobu 10 rokov od uskutočnenia telefonického hovoru a v prípade potreby použité ako dôkaz v súdnom alebo arbitrážnom konaní.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

XIII. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach k Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v čl. 15. Všeobecné ustanovenia, bod 15.24 v časti, v znení: „Klient a Povinný na jednej strane a Spoločnosť na strane druhej (Strany) sa dohodli, že všetky spory vzniknuté zo Zmluvy a/alebo Zmluvy o zabezpečení a v súvislosti s ňou budú riešené dohodou Strán. Ak nedôjde k dohode podľa predchádzajúcej vety akýkoľvek spor, nárok alebo rozpor vzniknutý zo Zmluvy a/alebo Zmluvy o zabezpečení alebo v súvislosti s ňou (vrátane všetkých otázok týkajúcich sa jej existencie, platnosti alebo ukončenia) budú rozhodované Stálym Rozhodcovským súdom Slovenskej bankovej asociácie alebo Rozhodcovským súdom pri Slovenskej hospodárskej komore, s.r.o. alebo Rozhodcovským súdom pri Slovenskej arbitrážnej komore, s.r.o. alebo príslušným všeobecným súdom.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

XIV. Žalobcovi sa voči žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru poskytnutého na základe Zmluvy o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 (ďalej tiež len „Zmluva“) s poukazom na absenciu celkových nákladov spotrebiteľa podľa § 4 ods. 2 písm. j) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a neprijateľnosti zmluvných podmienok obsiahnutých v Zmluve, a to v časti bode VI. Vyhlásenia klienta a vo Všeobecných obchodných podmienkach (ďalej tiež „VOP“), a to v bode 6.7, 9.1, 9.2, 12.2, 12.3, 12.5., 15.2, 15.22 a 15.24 poukazujúc na to, že neprijateľnosť zmluvných podmienok bola judikovaná.

2. Žalovaný sa k žalobe písomne vyjadril poukazujúc na konanie vedené na Ústavnom súde SR sp. zn. Rvp 3053/2024 o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 Ústavy Slovenskej republiky. Mal za to, že podaná žaloba nemá za cieľ ochranu porušených alebo ohrozených práv spotrebiteľa, ale sleduje iné záujmy. Zmluvné ustanovenie o oboznámení sa s obchodnými podmienkami neukladá žalobcovi ako spotrebiteľovi žiadnu povinnosť niesť dôkazné bremeno. Uvedené ustanovenie nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, preto nemôže byť považované za neprijateľnú zmluvnú podmienku. K zmluvnej pokute uviedol, že v prvom rade by muselo ísť o neprimeranú sankciu. V prejednávanom prípade bola zmluvná pokuta spolu so sankčným úrokom dojednaná tak, že ani za súčasných prísnejších podmienok nemôže byť označená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalovaný za situácie akceptovanie navrhovaných podmienok nemal dôvod pristupovať k osobitnému vyjednávaniu jednotlivých zmluvných ustanovení, nakoľko tieto boli žalobcom bezvýhradne akceptované. Individuálne dojednávanie podmienok s každým záujemcom o úverový produkt je v praxi nepredstaviteľné a nereálne, a to za situácie, že záujemca s navrhovanými podmienkami súhlasí, navyše by neúmerne zvýšilo náklady spojené s poskytnutím úveru, ktoré by sa mohli odraziť ďalších poplatkov s týmto úverom spojených. Podľa jeho názoru dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje legálny zabezpečovací inštitút, pri výkone, ktorého zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Dohodu o zrážkach zo mzdy pre spotrebiteľské vzťahy novela list neobmedzila s účinnosťou od 01.05.2014, čo žalovaný bez ďalšieho rešpektuje a v súlade so zákonom odstraňuje tento inštitút zo svojej zmluvnej dokumentácie. K ďalšej zmluvnej podmienky týkajúci sa uchovávanía osobných údajov uviedol, že zákon o banka priamo predpokladá, že údaje od klientov žalovaných získava spracúva pre účely správy ich pôžičiek, prípadne vkladov. 10-ročná prax uchovávanía sa osvedčila praxou. K zmluvnej podmienke ohľadom – uvedenie nesprávneho variabilného symbolu uviedol, že uvedené zmluvné ustanovenie nie je zmluvnou podmienkou, ktorá by akúkoľvek zasahovali do práv a povinností zmluvných strán oproti stavu jej neexistencie. Toto ustanovenie je iba praktickým upozornením na nevyhnutnú objektívnu skutočnosť, ktorá nastane, ak klient uvedie nesprávne platobné údaje. Zmluvná podmienka týkajúca sa započítania podľa názoru žalovaného nemôže byť vyhlásená za neprijateľnú nakoľko zmluva bola uzatvorená dňa 17.8.2010, teda v čase, keď ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v dnešnom znení nebolo platné, z toho dôvodu sa zmluva v čase poskytnutia úveru riadil a vo všeobecnosti Obchodným zákonníkom, ktorý umožňuje započítanie premlčaných pohľadávok ako aj nesplátných pohľadávok. Podmienky sú formulované jasne. K zmluvnej pokute uviedol, že bola dohodnutá ako sankcia za porušenie zmluvných povinností žalobcu, pričom toto porušenie muselo trvať minimálne 30 dní a zároveň výška tejto zmluvnej podmienky bola dohodnutá na 10 % z omeškanej splátky, čo s ohľadom na výšku poskytnutého úveru nemožno hodnotiť ako neprimerané. Prípadné náklady mimosúdneho vymáhania vznikajú v dôsledku porušenia zmluvnej povinnosti dlžníka, a teda z jeho omeškania so splácaním záväzku. S touto povinnosťou je spotrebiteľ vopred oboznámený, pričom je formulovaná jasne a zrozumiteľne. K zmluvnej podmienke týkajúcej sa postúpenia uviedol, že žiadne zákonné ustanovenie neopravňuje dlžníka svoje záväzky a práva zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere postúpiť a žiadne takéto zákonné právo dlžníkovi neprináleží. Aj právo žalovaného postúpiť pohľadávku je rovnako limitované zákonnými ustanoveniami. K nahrávaniu hovorov ako zmluvnej podmienky poukázal na to, že táto zmluvná podmienka nezakazuje spotrebiteľovi vyhotovovať si vlastné záznamy komunikácie, rovnako neuvádza, že by v prípade, ak dôjde k sporu, bola táto komunikácia použitá len na prospech žalovaného. Zastával názor, že práve prípad, ak by žalovaný nemohol použiť zaznamenanú komunikáciu, napíňal by predpoklady nekalosúťažného konania, nakoľko by dôkazné bremeno zaťažovalo práve spotrebiteľa. mal za to, že elektronická

komunikácia medzi bankou a klientom je vyjadrením bankového tajomstva v zmysle § 91 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách (ďalej len „ZoB“) a § 93a ods. 3 ZoB. K zmluvnej podmienke - rozhodcovská doložka - uviedol, že v čase uzatvorenia zmluvy nebolo v Občianskom zákonníku či inom predpise zakotvené žiadne ustanovenie, z ktorého by malo plynúť záver o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky. Prípadné spory z uzatvorenej Zmluvy bolo možné riešiť tak pred všeobecným súdom, ako aj pred rozhodcovským súdom (k čomu v priebehu trvania úverového vzťahu ani nedošlo). Poukázal na to, že ide výlučne hypotetický, žalobcom bol umelo vykonštruovaný spor, ktorý neslúži žiadnej obhájiteľnej potrebe. Namietal aj spôsob uplatnenia trov žalobcom. K bezúročnosti a bezpoplatkovosti uviedol, že Zmluva obsahuje všetky náležitosti v súlade so zákonom účinným v čase podpisu zmluvy.

3. Žalobca v replike zotrval na svojej argumentácii. Poukázal na to, že návrh o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 Ústavy Slovenskej republiky bol Ústavným súdom odmietnutý.

4. Žalovaný právo dupliky nevyužil.

5. Na nariadenom pojednávaní súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, a teda Zmluvou a VOP, ako aj ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

6. Žalobca s právnym predchodcom žalovanej, spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., Zmluvu, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 60 000 Sk. Výška mesačnej splátky bola dohodnutá vo výške 1940 Sk, ročná úroková sadzba 21,9%, RPMN vo výške 21,9%, konečná splatnosť dohodnutá na 48 mesiacov, celková suma pôžičky vo výške 89 238 Sk a počet mesačných splátok 46.

7. Zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v časti VI. Vyhlásenie klienta, v časti, znie: „Ďalej prehlasujem, že som sa pred podpísaním Zmluvy oboznámil s Podmienkami a Všeobecnými obchodnými podmienkami (ďalej ako VOP), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy, prevzal som ich, súhlasím s nimi, nemám k nim žiadne výhrady a zaväzujem sa ich dodržiavať.“

8. Zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v časti VI. Vyhlásenie klienta, v časti, znie: „Prehlasujem, že súhlasím so Zmluvnou pokutou a Sankčným úrokom prislúchajúcim Spoločnosti pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti plniť Splátky riadne a včas, ako aj s tým, že Spoločnosť má možnosť účtovať si kompenzáciu ušlých výnosov.“

9. Zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v časti VI. Vyhlásenie klienta, v časti, znie: „Svojím podpisom prejavujem súhlas s tým, že v prípade, ak si nespĺním svoj záväzok splácať Pôžičku v stanovených termínoch Splátok, resp. v stanovenej lehote splatnosti Pôžičky podľa tejto Zmluvy, aby Consumer Finance Holding, a.s. bola oprávnená požadovať od môjho zamestnávateľa vykonávať zrážky zo mzdy a iných príjmov až do doby úplného splatenia Zabezpečovanej pohľadávky Consumer Finance Holding, a.s. voči mne. Výška zrážok zo mzdy a z iných príjmov bude zodpovedať výške Splátok podľa tejto Zmluvy. Pre účely uplatnenia výkonu zrážok zo mzdy a z iných príjmov je táto Zmluva súčasne aj Dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov podľa § 551 Občianskeho zákonníka.“

10. Zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v časti VI. Vyhlásenie klienta, v časti, znie: „Súhlasím, aby Consumer Finance Holding, a.s. v zmysle zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov poskytla moje osobné údaje a údaje uvedené v tejto Zmluve (ďalej len „údaje a informácie“) aj svojej ovládajúcej osobe Všeobecnej úverovej banke, a.s. (VÚB, a.s.) ako aj jej dcérskym spoločnostiam, spoločnosti Intesa Sanpaolo, Taliansko za účelom interného výkazníctva, zvýšenia kvality mne poskytovaných služieb a ponuky služieb a produktov týchto spoločností patriacich do skupiny s úzkymi väzbami k VÚB, a.s., a to v rozsahu údajov uvedených v tejto žiadosti na dobu 10 rokov od podpisu žiadosti, pričom som oprávnený odvolať svoj súhlas najskôr po jednom roku od udelenia súhlasu pre prípad, že Zmluva nevznikne, a to písomným oznámením doručeným na adresu: Consumer Finance Holding, a.s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok. Potvrdzujem dobrovoľnosť tohto súhlasu.“

11. Zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach k Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v čl. 6. Podmienky splácania, bod 6.7 znie: „Klient je povinný

ako variabilný symbol uvádzať evidenčné číslo uvedené v Splátkovom kalendári a/alebo Zmluve. Neuvedenie správneho variabilného symbolu na príkaze k platbe sa považuje za neuhradenie Splátky so všetkými následkami s tým spojenými.“

12. Zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach k Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v čl. 9. Priradenie platieb a započítanie, bod 9.1, znie: „Klient určuje, že akákoľvek peňažná čiastka Klienta zaplatená v prospech Spoločnosti sa započítava voči pohľadávkam Spoločnosti v poradí určenom podľa uváženia Spoločnosti.“

13. Zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach k Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v čl. 9. Priradenie platieb a započítanie, bod 9.2, znie: „Spoločnosť je oprávnená započítať pohľadávky Spoločnosti voči pohľadávkam Klienta aj vtedy ak niektorá pohľadávka Spoločnosti ešte nie je splatná, bola premlčaná alebo ju nemožno uplatniť na súde.“

14. Zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach k Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v čl. 12. Poplatky, pokuty, sankčné úroky, bod 12.2 a bod 12.3 znie: „Spoločnosť je oprávnená požadovať od Klienta Zmluvnú pokutu v prípade, ak sa Klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivjej Splátky. V 30-ty deň po dobe splatnosti je Klient povinný zaplatiť Zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej Splátky. V ten deň sa Zmluvná pokuta stáva aj splatnou. V prípade omeškania s úhradou jednotlivých Splátok je Klient povinný uhradiť Spoločnosti okrem Zmluvnej pokuty i Sankčný úrok vo výške 0,05 % za každý aj začatý deň omeškania. Sankčný úrok je splatný na výzvu Spoločnosti.“

15. Zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach k Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v čl. 12. Poplatky, pokuty, sankčné úroky, bod 12.5 znie: „Súčasťou pohľadávky Spoločnosti voči Klientovi sú aj náklady vynaložené Spoločnosťou na zabezpečenie mimosúdneho vymáhania pohľadávky.“

16. Zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach k Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v čl. 15. Všeobecné ustanovenia, bod 15.2 znie: „ Spoločnosť je oprávnená akékoľvek svoje práva zo Zmluvy úplne alebo z časti previesť a/alebo postúpiť úplne alebo z časti pohľadávky Spoločnosti zo Zmluvy na tretiu osobu bez súhlasu Klienta.“

17. Zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach k Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v čl. 15. Všeobecné ustanovenia, bod 15.22 znie: „Klient súhlasí s tým, aby všetky jeho hovory s call centrom Spoločnosti boli nahrávané a uchovávané po dobu 10 rokov od uskutočnenia telefonického hovoru a v prípade potreby použité ako dôkaz v súdnom alebo arbitrážnom konaní.“

zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach k Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v čl. 15. Všeobecné ustanovenia, bod 15.24 v časti, v znení: „Klient a Povinný na jednej strane a Spoločnosť na strane druhej (Strany) sa dohodli, že všetky spory vzniknuté zo Zmluvy a/alebo Zmluvy o zabezpečení a v súvislosti s ňou budú riešené dohodou Strán. Ak nedôjde k dohode podľa predchádzajúcej vety akýkoľvek spor, nárok alebo rozpor vzniknutý zo Zmluvy a/alebo Zmluvy o zabezpečení alebo v súvislosti s ňou (vrátane všetkých otázok týkajúcich sa jej existencie, platnosti alebo ukončenia) budú rozhodované Stálym Rozhodcovským súdom Slovenskej bankovej asociácie alebo Rozhodcovským súdom pri Slovenskej hospodárskej komore, s.r.o. alebo Rozhodcovským súdom pri Slovenskej arbitrážnej komore, s.r.o. alebo príslušným všeobecným súdom.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

18. Zistený skutkový stav takto právne posúdil

Podľa § 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom k 20.5.2008 (ďalej len „ZoSÚ“) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 4 ods. 2 ZoSÚ, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí⁶⁾ musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom dňa 20.5.2008 (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 OZ, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 OZ, podľa ustanovenia § 53 odsek 4 OZ, Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,

b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,

c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,

d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,

e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,

f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,

g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,

h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,

i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,

j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,

k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,

l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,

m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,

n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,

o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,

p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,

r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

19. V súvislosti s namietaným konaním o súlade právnych predpisov súd uvádza, že Ústavný súd Slovenskej republiky návrh Okresného súdu Prešov odmietol.

Bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru

20. Žalobca podanou žalobou namieta absenciu obligatórnych náležitostí v Zmluve, a to v zmysle ust. § 4 ods. 2 písm. j) ZoSÚ. Z právnej úpravy účinnej v čase uzavretia Zmluvy je zrejmé, že absencia čo i len jednej v ust. § 4 ods. 3 veta druhá ZoSÚ uvedenej náležitosti spôsobuje záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

21. Súd má za to, že predmetný úver neobsahuje obligatórnu náležitosť v zmysle ust. § 4 ods. 2 písm. j) ZoSÚ, a teda že neobsahuje celkové náklady spotrebiteľa spojené s poskytnutým úverom, preto sa žalovaným poskytnutý úver považuje za bezúročný a bezpoplatkový.

22. V ďalšom súd poukazuje na to, že Zmluva tiež nerešpektuje zákonnú požiadavku uvedenia výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

23. V tomto smere súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu Trnava z 26. januára 2016 sp. zn. 26 Co 1/2015, v zmysle ktorého cit.: „Tunajší odvolací súd sa obdobným problémom zaoberal už v minulosti analyzujúc náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa čl. 1 § 4 ods. 2 písm. i/ ZoSÚ (v znení platnom a účinnom v čase uzatvorenia zmluvy tjs. 2. septembra 2009, teda v čase účinnosti z. č. 258/2001 Z. z. od 1.1.2008, v tejto súv. por. najmä zákon č. 270/2008 Z. z.) a vo veci vedenej na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 10Co/294/2013 a výsledkom takejto jeho analýzy bol záver sformulovaný tak, že primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva (ktorým je zrozumiteľnosť pre spotrebiteľa a ochrana tohto - z povahy veci slabšieho účastníka právneho vzťahu) zodpovedá len taký výklad ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i/ zákona č. 258/2001 Z. z., ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami (výška“), „počet“ a „termíny splátok“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k poplatkom. Naplneniu uvedeného účelu preto nemôže učiniť zadosť zmluva neobsahujúca aj vyčíslenie čiastkových súm reprezentujúcich jednotlivé čiastkové položky, čo je napriek odchylnosti takejto úpravy spotrebiteľských úverov od úpravy úverov všeobecne práve dôkazom zvýšenej pozornosti venovanej ochrane spotrebiteľa, ktorý by pri rozhodovaní sa, či zmluvu uzavrie, nemal byť zavádzaný ani problematickými údajmi, z ktorých nemusí byť schopný vyvodiť, aké bude skutočné navýšenie sumy reálne mu poskytnutej a teda i celková cena, za ktorú si požičiava a ktorú takto bude povinný veriteľovi vrátiť. Na práve uvedené treba usudzovať predovšetkým preto, že vyššie spomínanému záujmu na čo najväčšej prehľadnosti dojednaní pre spotrebiteľa doslova odporujú formulácie, vyžadujúce od spotrebiteľa uvažovať s matematickými operáciami a navyše za použitia viacerých pojmov, nezriedka uvedených v rôznych častiach listín spotrebiteľovi predkladaných (ale aj nepredkladaných) na podpis.“

24. Predmetné rozhodnutie, a teda i jeho právne posúdenie boli preskúmané Najvyšším súdom Slovenskej republiky, ktorý podané dovolanie zamietol z týchto dôvodov cit bod 14 odôvodnenia rozsudku sp. zn. 7Cdo/128/2016 z 29.11.2017: „Odvolací súd (rovnako súd prvej inštancie) na zistený skutkový stav správne aplikovali § 4 ods. 2, 3 ZoSÚ. Súd prvej inštancie zistil, že zmluva o poskytnutí ČSOB spotrebiteľského úveru obsahuje údaj RPMN, ročnú úrokovú sadzbu, priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov, ustanovenia o konečnej splatnosti úveru a výške bežnej mesačnej splátky. Na základe predmetnej zmluvy bol žalobkyňou žalovanému poskytnutý úver vo výške 10.000,- €; odo dňa čerpania úveru do dňa predčasnej splatnosti úveru žalovaný zaplatil žalobkyni celkom 1.917,20 € a zvyšnú časť úveru neuhradil, preto mu súd uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni nesplatenú časť istiny vo výške 8.082,80 € spolu s 9 % úrokom z omeškania od 27. marca 2011 do zaplatenia. Nárok v časti úrokov, úrokov z omeškania a poplatkov posúdil súd prvej inštancie v zmysle § 4 zákona o spotrebiteľských úveroch a dospel k záveru, že absencia týchto náležitostí síce nespôsobuje neplatnosť zmluvy, ale sankcionuje veriteľa tým, že od spotrebiteľa nemôže požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Dodal, že žalobkyňa síce uvádza, že jednotlivé splátky boli rozrátané na úhradu istiny, úroku, úroku z omeškania a poplatkov, ale zmluva ich nečlení podľa § 4 ods. 2 písm. i/ ZoSÚ tak, ako to v predmetnom ustanovení stanovil zákonodarca, splátka je vyjadrená iba jednou sumou 244,53 €; spotrebiteľský úver sa preto považuje za bezúročný a bez poplatkov. Odvolací súd správne doplnil, že primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva zodpovedá len taký výklad ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i/ zákona č. 258/2001 Z. z., ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „výška“, „počet“ a „termíny splátok“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k poplatkom. Naplneniu uvedeného účelu preto nemôže učiniť zadosť zmluva neobsahujúca aj vyčíslenie čiastkových súm reprezentujúcich jednotlivé čiastkové položky, čo je napriek odchylnosti takejto úpravy spotrebiteľských úverov od úpravy úverov všeobecne práve dôkazom zvýšenej pozornosti venovanej ochrane spotrebiteľa.“

25. Nad rámec uvedeného súd poukazuje na to, že na súdenú vec nemožno aplikovať závery rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 Bírová, keďže sa týka výkladu Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, ktorá vyslovene ukladala úplnú harmonizáciu, teda je zrejmé, že v čase uzavretia Zmluvy predmetná smernica nebola ani vydaná. Zákon č. 258/2001 Z. z. naopak prevzal Smernicu Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych

predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru (Ú.v. ES L 42, 12.2.1987) v znení smernice Rady 90/88/EHS z 22. februára 1990 (Ú.v. ES L 61, 10.3.1990) a smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/7/ES zo 16. februára 1998 (Ú.v. ES L 101, 1.4.1998), ktorá sa zakladala na minimálnej harmonizácii, teda členské štáty si v oblasti ochrany spotrebiteľa mohli zaviesť prísnejšie ustanovenia, čím zabezpečia spotrebiteľom na svojom území komplexnejšiu ochranu.

26. S poukazom na uvedený záver o absencii obligatórnej náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. i) a j) ZoSÚ, ktorého dôsledkom je posúdenie úveru ako bezúročného a bezpoplatkového, súd žalobe v tejto časti vyhovel.

Neprijateľnosť zmluvných podmienok

27. Podanou žalobou sa žalobca môže domáhať určenia neprijateľných zmluvných podmienok zo Zmluvy, a to bez potreby preukazovania naliehavého právneho záujmu. V zmysle ust. § 137 písm. c) CSP, podľa ktorého žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného právneho predpisu. Týmto osobitným predpisom je zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, ktorý v ust. § 3 ods. 5 umožňuje spotrebiteľovi proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonmi domáhať sa proti porušiteľovi na súde ochrany svojho práva (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 27/2018). Ako vyplýva z § 3 ods. 5 vety prvej citovaného zákona teda spotrebiteľ môže sa domáhať ochrany svojho práva proti porušiteľovi a tým je nepochybne žalovaný ako autor neprijateľných zmluvných podmienok. Tento záver možno vyvodiť aj z aktuálneho zákona č. 108/204 o ochrane spotrebiteľa a to § 3 ods. 1 písm. e/, keďže nárok na primerané finančné zadosťučinenie sa uplatňuje voči osobe, ktorá porušila práva spotrebiteľa alebo povinnosti v oblasti ochrany spotrebiteľa a to vtedy, ak spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie tohto jeho práva alebo povinnosti, teda aj obligatórne predchádzajúce súdne konanie (napr. o určenie neprijateľných zmluvných podmienok) musí byť vedené proti porušiteľovi práva. Podľa prechodného ustanovenia § 53 ods. 1 tohto zákona je však potrebné nárok posúdiť podľa predchádzajúceho právneho predpisu, teda zákona č. 250/2007 Z.z. V tejto súvislosti súd poukazuje na závery vyplývajúce z rozsudku Krajského súdu v Prešove 11CoCsp/18/2023 zo 14.3.2024, 4Co/4/2019 z 2.5.2019, uznesenia 25CoCsp/8/2024 z 15.2.2024 a rozsudku Krajského súdu v Trnave 25CoCsp/50/2020 z 11.11.2020 (porov. rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 11Csp 147/2024 z 13.12.2024).

28. V súvislosti argumentáciou žalovaného o umelo vykonštruovanom spore, keďže žaloba bola podaná po viac ako 17 rokoch od uzatvorenia Zmluvy, súd považujúc túto za nedôvodnú poukazuje na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to rozsudok sp. zn. 6Cdo 127/2017, v zmysle ktorého cit.: „Podľa dovolacieho súdu v prípade žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky z hľadiska vecnej legitímácie (na strane žalobcov) nemá právny význam zánik záväzku splnením dlhu (nie vždy splnenie dlhu má za následok zánik celého právneho vzťahu). Ako už bolo uvedené vyššie predmetná žaloba vychádza zo zákonnej požiadavky, podľa ktorej spotrebiteľské zmluvy nesmú zásadne obsahovať neprijateľné zmluvné podmienky. To sa okrem iného prejavuje v povinnosti dodávateľa nepoužívať v spotrebiteľských zmluvách neprijateľné podmienky. V tomto prípade nejde o nárok z právneho vzťahu, ktorého právnym dôvodom je zmluva, teda o nárok vyplývajúci zo zmluvy, ale o nárok, ktorý vyplýva priamo zo zákona. V konaní o neprijateľnosť zmluvnej podmienky zánik záväzku splnením (prípadne aj zánik celého právneho vzťahu) nemôže mať žiaden vplyv na žalobcami uplatnený nárok a teda ani na ich vecnú legitímáciu. Žalobcovia preto aj v prípade, že nárok uplatnili žalobou po zániku záväzkového právneho vzťahu, sú nositeľmi hmotného oprávnenia, o ktoré v konaní ide, a teda majú v predmetnom spore vecnú aktívnu legitímáciu. Opačný názor by v podstate znamenal odňatie možnosti spotrebiteľovi domáhať sa práva na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách žalobou na súde, čo odporuje čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako aj Smernici Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“).“

29. V zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie platí, že členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 bod 1 Smernice rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky, ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenej zmluvnej podmienky za neprijateľnú. Súdny dvor EÚ v rozhodnutí sp. zn. C - 473/00 Cofidis potvrdil, že uplynutie času v žiadnom prípade nemôže byť skutočnosťou, ktorá by mala znížiť alebo znemožniť ochranu práv spotrebiteľa pred nekalými obchodnými podmienkami podľa čl. 3 ods. 1 Smernice rady 93/13/EHS.

30. Právny vzťah medzi účastníkmi konania bolo potrebné posúdiť podľa ZoSÚ. Zároveň však nepochybne zmluvný vzťah je potrebné považovať aj za spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. OZ, keďže žalobca vystupuje v pozícii spotrebiteľa a žalovaný v pozícii dodávateľa. Táto skutočnosť nebola nikým spochybnená.

31. Predtým, ako súd môže pristúpiť k preskúmaniu nekalosti zmluvnej podmienky, musí dospieť k záveru, či nejde o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

32. Napadnuté ustanovenia Zmluvy sa netýkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny.

33. Vo vzťahu k posúdeniu individuálnosti zmluvných dojednaní je kľúčom k pochopeniu individuálneho zmluvného dojednania práve možnosť spotrebiteľa svojou vlastnou aktivitou a konaním ovplyvniť obsah a podstatu zmluvnej podmienky. Takáto možnosť je podľa ustanovení Občianskeho zákonníka sústredená výhradne v úprave procesu rokovania o zmluve, ktoré predstavuje jediné štádium kedy môže spotrebiteľ ovplyvniť obsah zmluvy a jej podmienok. Preto aj odsek 2 (pozn. súdu § 53 ods. 2 OZ) je potrebné vykladať v intenciách vzniku spotrebiteľskej zmluvy ako dvojstranného právneho úkonu pri dojednávani ktorého adresát ponuky alebo návrhu tento akceptuje, pričom predtým sa s ním mal možnosť oboznámiť a návrh modifikovať. Ak nebudú dané podmienky a možnosť spotrebiteľa zmeniť návrh zmluvnej podmienky, t. j. zmeniť jej obsah, a tým v parciálnej časti predložiť dodávateľovi nový návrh, nebude možné za žiadnych okolností hovoriť o priestore na vznik individuálnych dojednaní. Iba dôsledné garantovanie a vykonávanie práv spotrebiteľa v predzmluvnej fáze a pri dojednávani zmluvy s dosahom na reálne zmeny ich podmienok bude vytvárať relevantný priestor vzniku individuálneho zmluvného dojednania. (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 574). V tomto smere žalovaný žiadne dôkazy nepredložil, preto súd vychádzal z domnienky, že zmluvné podmienky neboli individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 OZ).

34. Súd teda v ďalšom skúmal, či napadnuté zmluvné dojednania spôsobujú značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 OZ).

35. „Článok 3 smernice len abstraktne uvádza skutočnosti, ktoré dávajú zmluvnej podmienke, ktorá nebola individuálne dohodnutá, nekalý charakter, že príloha, na ktorú odkazuje článok 3 ods. 3 smernice, obsahuje len indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré možno považovať za nekalé, a že podľa článku 4 smernice sa má nekalý charakter zmluvnej podmienky posudzovať so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v čase jej uzatvorenia.“ (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-137/08, VB Pénzügyi Lízing)

36. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napíňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú považuje súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia).

37. OZ obsahoval v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy demonštratívny výpočet neprijateľných zmluvných podmienok. To znamená, že súdu nebráni žiadna prekážka, aby vyvodil dôsledky zo zmluvného dojednania štandardnej formulárovej zmluvy, ak spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach

a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalobcovia ako spotrebiteľia a ako slabšia strana sporu, nemala možnosť participovať na vytvorení formulárovej zmluvy a nepochybne sú z hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície slabšou stranou (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9C oCsp 19/2021).

38. „Čl. 3 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že existencia „značnej nerovnováhy“ nevyhnutne nevyžaduje, aby výdavky, ktoré znáša spotrebiteľ na základe zmluvnej podmienky, mali na tohto spotrebiteľa značný ekonomický vplyv vzhľadom na hodnotu predmetnej transakcie, ale môže vyplývať už zo samotnej skutočnosti dostatočne závažného narušenia právneho postavenia, v ktorom sa tento spotrebiteľ ako zmluvná strana nachádza na základe platných vnútroštátnych predpisov, či už formou zúženia obsahu práv, ktoré mu podľa týchto predpisov vyplývajú zo zmluvy, prekážky v ich výkone alebo tiež formou prenesenia dodatočnej povinnosti, ktorú vnútroštátne predpisy nestanovujú, na spotrebiteľa, pričom vnútroštátnemu súdu na účely posúdenia prípadnej existencie značnej nerovnováhy prináleží zohľadniť povahu tovaru alebo služby, ktorá je predmetom zmluvy, všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením tejto zmluvy, ako aj všetky ostatné podmienky zmluvy.“ (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-226/12, Constructora Principado)

39. „Pre právne posúdenie stavu nerovnováhy je potrebné predovšetkým vykonať test proporcionality, ktorý vychádza v úvodnej fáze z porovnania zmluvnými podmienkami privedeného stavu so stavom absolútnej - teoretickej rovnosti zmluvných strán. Práve uvedená komparácia je spôsobilá umožniť vykonanie testu proporcionality vo vzťahu ku konkrétne namietaným zmluvným podmienkam. Z praktického pohľadu možno nadobudnúť dojem, že značná nerovnováha je implikovaná práve záväzkami, v ktorých vystupuje na jednej strane slabšia zmluvná strana. Uvedená premisa môže mať štatút vyvrátenej domnienky a jej aplikácia je nanajvýš opodstatnená, keďže aj samotná filozofia smernice Rady 93/13/EHS prezumuje, že nadvláda dodávateľov nad spotrebiteľmi zakladá východiskový stav určitej miery nerovnováhy, ktorý je potrebné korigovať pozitívnym zásahom štátu. Dané myšlienky vychádzajú z teórie spotrebiteľského správania a ekonómie, v rámci ktorých pristupujúca nadvláda dodávateľa predstavuje len využitie existujúcej výhody na maximalizáciu prospechu jednej strany na úkor strany druhej. D., ktorú naznačujeme, dlhodobo potvrdzuje aj Súdny dvor EÚ vo svojich rozhodnutiach Mostaza Claro, Godard, Asturcom a pod. Z uvedeného plynie, že vlastným testom neprijateľnosti zmluvnej podmienky je potrebné preveriť prvotnú prezumpciu založenú na predpokladaní existencie nerovnovážneho postavenia zmluvných strán. Z tohto dôvodu je zrejmé, že test neprijateľnosti zmluvných podmienok nie je hľadaním nerovnováhy, ale preverovaním existujúceho stavu rovnováhy so zreteľom na právne postavenie spotrebiteľa. V poradí druhým významným bodom z pohľadu koncepcie odseku 1 je už spomenutá implicitná legálna definícia neprijateľnej zmluvnej podmienky s poukazom na materiálne kritériá spôsobovania značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. v prípade neprijateľnej zmluvnej podmienky je potrebné vykonať kumulatívnu analýzu značnej nerovnováhy v neprospech spotrebiteľa, ktorej predmetom je zameranie a účinok privedený zmluvnou podmienkou.“ (Števec, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 562).

40. „Aspekt značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa ako materiálny znak neprijateľnosti zmluvnej podmienky rozvinula judikatúra súdov SR aj nasledovnými dvomi smermi:
a)

značná nerovnováha v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa je podľa generálnej klauzuly založená aj vtedy, ak je spotrebiteľ vystavený nejasnej, nezrozumiteľnej alebo neurčitej zmluvnej podmienke, z ktorej nemožno určiť práva a povinnosti plynúce pre spotrebiteľa. Najčastejšie prípady nejasnosti a nezrozumiteľnosti zmluvnej podmienky spočívajú v používaní komplikovaných a náročných technických a iných sofistických termínov, v nejasnej formulácii zmluvného ustanovenia, ktorá ho robí nepochopiteľným pre spotrebiteľa. Neurčitosť zmluvnej podmienky úzko súvisí s jej nezrozumiteľnosťou a týka sa väd jej obsahu, ktorých následkom je, že spotrebiteľ je vystavený právnej neistote v otázke úpravy práv a povinností v konkrétnom štádiu zmluvného vzťahu. Ako príklad možno uviesť úpravu zmluvnej podmienky zľavy dojednávanej so spotrebiteľom v prípade alternatívneho dodávateľa energií, ktorú identifikovala Komisia na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich (ďalej len „Spotrebiteľská komisia“): Nejasnosť, neurčitosť a nezrozumiteľnosť zmluvnej podmienky sa na strane spotrebiteľa prejavuje jednoducho, a to nemožnosťou ustáliť obsah podmienky a režim práv a povinností. Uvedené atribúty bude spĺňať aj zmluvná podmienka, ktorá bude v dôsledku napríklad kolízie s inými zmluvnými

podmienkami nevykonateľná a tak nebude možné ustáliť jednoznačne režim úpravy práv a povinností v spotrebiteľskom záväzku. Ako príklad možno uviesť ustanovenie nevykonateľnej zmluvnej povinnosti spotrebiteľa, ktoré by sa viazalo na zmluvné podmienky, ktoré by neboli súčasťou zmluvy alebo zmluvných podmienok. V poradí ďalším príkladom nevykonateľnej zmluvnej podmienky bude garancia práva vypovedať spotrebiteľskú zmluvu v lehote 10 dní od doručenia oznámenia o jednostrannej zmene podmienok, ak súčasne iná zmluvná podmienka veriteľovi umožní spotrebiteľa s takouto zmenou oboznámiť aj dodatočne, t. j. po jej vykonaní;

b)

značná nerovnováha v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa je podľa generálnej klauzuly založená aj vtedy, ak sa zmluvná podmienka v neprospech spotrebiteľa odchyľuje od ratio legis zmluvného ustanovenia, hoci aj dispozitívnej povahy vychádzajúc pritom z jednostrannej kogentnosti všetkých ustanovení zákona regulujúcich spotrebiteľské zmluvy. V tomto prípade ide o identifikáciu takých zmluvných podmienok, ktoré spochybnia garanciu zákonného režimu a účelu právnej úpravy v neprospech spotrebiteľa, sa od zákona odchyľia. Práve uvedené odchylenie sa od ratio legis zákona v neprospech spotrebiteľa zakladá značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Judikatúra takýto prípad stotožňuje napríklad so zmluvnou podmienkou, podľa ktorej má dodávateľ nárok na náhradu škody aj popri paušalizovanej náhrade škody v podobe zmluvnej pokuty. Normy Občianskeho zákonníka ustanovujú, že nárok na náhradu škody v tomto prípade zo zákona poškodenému nepatrí a možno sa na ňom nad rámec zákona dohodnúť. V tejto situácii práve táto zákonná odchylná dohoda predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku zakladajúcu nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Ako príklad možno uviesť dohodu o tom, že aj po zániku záväzku medzi dodávateľom a spotrebiteľom zostane dodávateľovi zachovaný nárok zo zmluvnej pokuty. V tomto prípade je ratio legis vyjadrené v § 48 ods. 2 v spojení s § 52a ods. 2 OZ, ktoré na prospech spotrebiteľa prezumujú, že odstúpením od zmluvy sa od začiatku zrušujú uzavreté zmluvy, a to aj vzájomne závislé. V tomto zmysle akákoľvek dohoda, ktorá bude v rozpore s ratio legis zákonnej úpravy na škodu spotrebiteľa, bude predstavovať neprijateľnú zmluvnú podmienku. Možno uviesť aj obdobný príklad, kedy konajúce súdy odklon od úrokov z omeškania ustanovených vykonávacím právnym predpisom vyhodnotili ako neprijateľnú zmluvnú podmienku založenú na odchýlke od ratio legis právnej úpravy.“ (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 564 - 565).

41. V rozhodnutí Vrchného krajského súdu v Brandenburgu (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006, č. k. 7 U 17/06, sa aplikoval výklad, podľa ktorého by zmluvná podmienka, ktorá je predmetom posúdenia, mala byť podrobená možnému najneprijateľnejšiemu výkladu, ktorý sa s ňou spája a aký pri posudzovaných zmluvných podmienkach vôbec prichádza do úvahy.

42. Nad rámec uvedeného súd poukazuje na to, že rozhodnutia súdov vo vzťahu k veľkosti písma vo VOP, ktorú žalovaný zvolil, na ktoré rovnako je nevyhnutné brať zreteľ a vyvodit' dôsledky pri skúmaní prijateľnosti/neprijateľnosti zmluvnej podmienky cit.: „Naviac od vyššie uvedeného poukazuje súd na samostatný jednotiaci dôvod neprijateľnosti zmluvných podmienok uvedených v časti VII. Zmluvy - Vyhlásenie klienta a vo Všeobecných obchodných podmienkach. 8.1. Uvedené dokumenty sú písané písmom ledva vo veľkosti 1mm a hustým riadkovaním. Nie je možné ich prečítať bez pomoci prostriedkov na zväčšovanie textu a už vôbec nie ako celok na jedno „posedenie“. Podľa rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/61/2017 - Prítom „Zmluvné dojednania“ vytlačené na druhej strane (rube) vyššie uvedenej žiadosti, ktoré sú absolútne nečitateľné, sú písané veľmi drobným písmom, veľkosť písma nedosahuje ani 1 milimeter, preto takéto zmluvne dojednania nemožno považovať za platné a za vzájomne účastníkmi riadne dohodnuté, pretože dlžníkovi (spotrebiteľovi) ich obsah nemohol byť ani známy z uvedených dôvodov. Spôsob resp. formu v akej boli spotrebiteľovi veriteľom tieto zmluvné dojednania ponúknuté (prezentované) treba považovať za nekalú obchodnú praktiku a na takéto zmluvné dojednania súd nemôže vôbec prihliadať. Podľa NS SR sp. zn. 1Cdo/320/2013 - Neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka môže byť nielen obsah konkrétneho zmluvného dojednania spotrebiteľského záväzku, ale aj spôsob jeho formálneho vyjadrenia, zahrňujúci nekalé praktiky dodávateľa v procese uzatvárania spotrebiteľskej zmluvy. Súdy správne a v súlade s § 153 ods. 4 OSP určili neprijateľnosť zmluvných podmienok uvedených v predmetnej spotrebiteľskej zmluve. Zmluvné podmienky, uvedené v úverových podmienkach tvoriacich neoddeliteľnú súčasť zmluvy sú neprijateľné ako celok už len z toho dôvodu, že sú z hľadiska veľkosti písma voľným okom prakticky nečitateľné a zároveň bolo reálne nemožné, aby sa priemerný spotrebiteľ dokázal čo i len oboznámiť s takto písomným textom. V dôsledku určenia absolútnej neplatnosti úverovej

zmluvy uzavretej medzi účastníkmi, sú neplatné všetky jej dojednania, vrátane zmluvných podmienok, ktorých neprijateľnosť správne určil prvostupňový súd.

8.2. Uvedené dokumenty boli napísané v nasledujúcom formáte - Prehlasujem, že vyššie uvedené údaje sú úplné a pravdivé a splnomocňujem týmto Spoločnosť na overenie údajov a na zistenie ďalších informácií, ktoré bude Spoločnosť považovať v súvislosti so schválením tejto Zmluvy za nevyhnutné.

Súd je presvedčený, že ak by žalovaný obdržal rozsudok písaný vo formáte ako je ukážka, tento by bez ďalšieho taktiež považoval za nezrozumiteľný. Len na okraj súd poukazuje napríklad na Slovenskú technickú normu - STN 01 6910 z 08/2010 s názvom „Pravidlá písania a úpravy písomností“, podľa bodu 6.3. ktorej - Pri písaní pomocou textových editorov sa odporúča stojaté písmo veľkosti 12 bodov. Tento rozsudok je písaný písmom Times New Roman o veľkosti 12 bodov pričom ukážka má veľkosť písma Times New Roman 5,5.“ (porov. rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 9Csp 3/2022 z 7.4.2022)

43. Majúc na zreteli vyššie uvedené východiská súd dospel k záveru, že napadnuté zmluvné ustanovenia sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami, a to z nasledovných dôvodov.

Zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v časti VI. Vyhlásenie klienta, v časti, v znení: „Ďalej prehlasujem, že som sa pred podpísaním Zmluvy oboznámil s Podmienkami a Všeobecnými obchodnými podmienkami (ďalej ako VOP), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy, prevzal som ich, súhlasím s nimi, nemám k nim žiadne výhrady a zaväzujem sa ich dodržiavať.“

44. Táto zmluvná podmienka bola posúdená zo strany všeobecných súdov ako neprijateľná v zmysle ust. § 53 ods. 4 písm. l) OZ a súd nevidí dôvod na odklon od uvedených rozhodnutí.

„28. V danom prípade, ako to vyplýva z obsahu Zmluvy o úvere zo dňa 04.12.2007, žalobca v tomto právnom úkone potvrdil, že sa oboznámil s obchodnými podmienkami, súhlasil s ich obsahom, prijal návrhy v nich predložené a potvrdil ich prevzatie. Týmto dojednaním sa žalovaný bez akýchkoľvek pochybností snažil preniesť dôkazné bremeno oboznámenia sa so zmluvnými podmienkami a okolnosťami uzavretia úverovej zmluvy na spotrebiteľa. Navyše v tomto ustanovení úverovej zmluvy žalobca prijal bližšie nešpecifikované návrhy v nich predložené a zároveň potvrdil ich prevzatie. Takéto skryté prenesenie dôkazného bremena má pre spotrebiteľa neprijateľný účinok vo vzťahu k potencionálnemu uplatneniu jeho práva na súde a u iných štátnych orgánov, nakoľko spotrebiteľ už len v dôsledku takejto zmluvnej podmienky môže byť odradený od prípadného podania podnetov alebo návrhov štátnym orgánom. Existuje preto nezanedbateľné nebezpečenstvo, že dojednaná zmluvná podmienka ovplyvní spotrebiteľa pri uplatňovaní jeho práv, resp. môže u spotrebiteľa vyvolať dojem, že sa nemôže dovolávať súdnej ochrany, keďže platí domnienka, že si zmluvné podmienky prečítal a porozumel im, a to aj vo vzťahu k prijatiu bližšie nešpecifikovaných návrhov a vyslovil s nimi súhlas, v dôsledku čoho spotrebiteľ už len z tohto dôvodu môže byť odradený od prípadného podania žalôb, podnetov alebo návrhov súdom či štátnym orgánom. Takáto zmluvná podmienka je tak neprijateľná podľa generálnej klauzuly vyplývajúcej z ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. 29. Okrem toho, Občiansky zákonník účinný od 01.01.2008 v ust. § 53 ods. 4 písm. l) za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve považoval i ustanovenia, ktoré obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana. Na iné vyhodnotenie takejto neprijateľnej podmienky nie je dôvod ani u zmlúv uzatvorených pred 31.12.2007. Občiansky zákonník účinný do 31.12.2007 len demonštratívne menoval niektoré neprijateľné podmienky a teda charakter neprijateľných podmienok mohli mať iné podmienky spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Občiansky zákonník s takýmito neprijateľnými podmienkami spôsobujúcimi značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa v ust. § 53 vždy spájal sankciu neplatnosti.“ (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoCsp 46/2021 z 13.12.2021).

Zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v časti VI. Vyhlásenie klienta, v časti, v znení: „Prehlasujem, že súhlasím so Zmluvnou pokutou a Sankčným úrokom prislúchajúcim Spoločnosti pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti plniť Splátky riadne a včas, ako aj s tým, že Spoločnosť má možnosť účtovať si kompenzáciu ušlých výnosov.“

45. Uvedené dojednanie vyjadrovalo súhlas spotrebiteľa so zmluvnou pokutou, avšak samotná spotrebiteľská zmluva dojednanie o zmluvnej pokute neobsahovala. Zmluvná pokuta bola zakomponovaná do všeobecných obchodných podmienok na vopred pripravenom tlačive, teda dodávateľ uvedenú podmienku so spotrebiteľom individuálne nedojednal. V rámci spotrebiteľských zmlúv dojednanie zakladajúce právo na zmluvnú pokutu, zásadne nemôžu byť súčasťou všeobecných obchodných podmienok, ale len súčasťou samotnej spotrebiteľskej zmluvy, teda listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis (porov. rozsudok Okresného súdu Bardejov sp. zn. 5Csp/4/2022). Zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v časti VI. Vyhlásenie klienta, v časti, v znení: „Svojím podpisom prejavujem súhlas s tým, že v prípade, ak si nesplním svoj záväzok splácať Pôžičku v stanovených termínoch Splátok, resp. v stanovenej lehote splatnosti Pôžičky podľa tejto Zmluvy, aby Consumer Finance Holding, a.s. bola oprávnená požadovať od môjho zamestnávateľa vykonávať zrážky zo mzdy a iných príjmov až do doby úplného splatenia Zabezpečovanej pohľadávky Consumer Finance Holding, a.s. voči mne. Výška zrážok zo mzdy a z iných príjmov bude zodpovedať výške Splátok podľa tejto Zmluvy. Pre účely uplatnenia výkonu zrážok zo mzdy a z iných príjmov je táto Zmluva súčasne aj Dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov podľa § 551 Občianskeho zákonníka.“

46. Súd súhlasí s vyjadreným názorom, že dohoda o zrážkach zo mzdy je zabezpečovací inštitút podľa § 551 OZ.

47. Nič však nebráni súdu, aby dohodu o zrážkach zo mzdy ako zmluvnú podmienku podrobil prieskumu podľa čl. 1 ods.2 Smernica Rady č. 93/1/EHS.

48. Či sporná podmienka odráža „záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenie“ je potrebné na cieľ uvedenej smernice, teda ochranu spotrebiteľa proti nekalým podmienkam obsiahnutým v zmluvách, ktoré so spotrebiteľmi uzavreli predajcovia alebo dodávateľia, treba pripomenúť, že túto výnimku je ako každú výnimku potrebné vykladať reštriktívne.

49. Z rozsudku Súdneho dvora vo veci C-34/13 Kušionová plyní cit.: „78. V prejednávanej veci z rozsudku RWE Vertrieb (EU:C:2013:180) vyplýva, že dané vylúčenie predpokladá spojenie dvoch podmienok. Jednak musí zmluvná podmienka odrážať zákonné alebo regulačné ustanovenie a jednak musí byť toto ustanovenie záväzné. 79 V tejto súvislosti treba uviesť, že na účely určenia, či je zmluvná podmienka vylúčená z pôsobnosti smernice 93/13, je úlohou vnútroštátneho súdu, aby overil, či táto podmienka odráža ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré platia medzi zmluvnými stranami bez ohľadu na ich voľbu alebo ustanovenia, ktoré sa uplatnia automaticky, to znamená v prípade, ak neexistujú odlišné ustanovenia, ktoré si zmluvné strany v tomto ohľade dohodli (pozri v tomto zmysle rozsudok RWE Vertrieb, EU:C:2013:180, bod 26).“

50. Súd v tomto smere poukazuje na pripomienky generálnej advokátky E. A. vo veci C-598/21 cit. „64. Na účely určenia, či sú tieto podmienky splnené, Súdny dvor rozhodol, že vnútroštátnemu súdu prináleží overiť, či dotknutá zmluvná podmienka odráža záväzné ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré platia medzi zmluvnými stranami bez ohľadu na ich voľbu, alebo ustanovenia, ktoré sa uplatnia podporne, a teda automaticky, to znamená, ak neexistujú v tomto ohľade odlišné dojednania medzi zmluvnými stranami. 65. Slovenská vláda vo svojich písomných pripomienkach tvrdí, že § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je takýmto záväzným ustanovením. Na jednej strane uvádza, že toto ustanovenie poskytuje zvýšenú ochranu spotrebiteľovi v rozsahu, v akom stanovuje dodatočné záruky v prípade predčasného splatenia spotrebiteľského úveru. Na druhej strane podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa strany nemôžu odchyliť od uplatnenia sporného ustanovenia v neprospech spotrebiteľa. 66. Vnútroštátny súd sa nestotožňuje so stanoviskom slovenskej vlády. Vo svojej odpovedi na žiadosť o vysvetlenie vysvetlil, že ustanovenia § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka sa neuplatňujú automaticky. Ich uplatnenie závisí od voľby strán. Vnútroštátny súd tiež uviedol, že aj keď sa strany dohodnú na možnosti predčasného splatenia úveru, je to voľba veriteľa, a nie právna povinnosť predčasného splatenia. V tejto súvislosti zdôrazňuje, že v ustanoveniach § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka je použitý výraz „môže“, ktorý pre veriteľa naznačuje možnosť, a nie povinnosť uplatniť si toto právo. Vnútroštátny súd sa okrem toho domnieva, že § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, na ktorý odkazuje slovenská vláda, nevedie k odlišnému výkladu. Toto ustanovenie nebráni výnimke z ustanovení Občianskeho zákonníka v prospech spotrebiteľa. Vysvetľuje, že len za okolností, keď zmluvné strany zahrnú do zmluvy doložku o predčasnom

splatení, je veriteľ povinný dodržať minimálne požiadavky stanovené v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pred uplatnením tohto práva 67. Na pojednávaní žalobcovia a Komisia zdôraznili, že uplatnenie sporných ustanovení Občianskeho zákonníka podlieha predchádzajúcej dohode medzi stranami. Žalobcovia uviedli, že je na podnikateľovi, či uplatní svoje právo na predčasné splatenie úveru. Ak sa podnikateľ rozhodne uplatniť toto právo, musí dodržať minimálne procesné požiadavky stanovené v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Dodržanie lehoty troch mesiacov pred požadovaním predčasného splatenia pohľadávky je povinné, ale predchádzajúca podmienka uplatnenia tohto práva, a to rozhodnutie o jeho uplatnení, závisí od podnikateľa. XX. Presvedčili ma vysvetlenia vnútroštátneho súdu a tvrdenia žalobcov a Komisie. Podľa môjho názoru podporujú záver, že sporné ustanovenia vnútroštátneho práva sa neuplatňujú automaticky, teda v prípade neexistencie iných dojednaní medzi stranami, čo by bolo potrebné na to, aby sa považovali za „záväzné“ v zmysle článku 1 ods. 2 smernice 93/13. Naopak, vyžadujú si výslovnú dohodu strán. V prípade neexistencie takej dohody § 565 Občianskeho zákonníka ako pravidlo stanovuje, že veriteľ nemôže požadovať zaplatenie celej pohľadávky za nesplnenie mesačnej splátky. 69. Treba tiež zdôrazniť, že hoci § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka odkazuje na spotrebiteľskú zmluvu plnenú v splátkach, osobitne nepredpokladá predčasné splatenie zmluvy o dlhodobom úvere ani existenciu zabezpečenia tohto úveru záložným právom na rodinný dom spotrebiteľa. Za týchto podmienok rozhodnutie podnikateľa zahrnúť do zmluvy o úvere zabezpečenom rodinným domom spotrebiteľa nev्यjednanú podmienku, ktorá odráža toto ustanovenie, nemožno považovať za nastolenie rovnováhy medzi všetkými právami a povinnosťami zmluvných strán zo strany vnútroštátneho zákonodarcu. 70. V každom prípade je nesporné, že v rámci konania podľa článku 267 ZFEÚ, ktoré je založené na jasnom rozdelení úloh medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdny dvorom, má iba vnútroštátny súd právomoc vykladať a uplatňovať vnútroštátne právo. (18) 71. Za týchto podmienok sa zdá, že sporná zmluvná podmienka stanovujúca právo veriteľa požadovať predčasné splatenie úveru neodráža záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenie v zmysle článku 1 ods. 2 smernice 93/13. Preto som dospela k záveru, že takáto podmienka patrí do pôsobnosti smernice 93/13.“

51. Súd analogicky aplikujúc vyššie uvedené závery generálnej advokátky konštatuje, že dohoda o zrážkach zo mzdy neodráža záväzné zákonné ustanovenia. Z ust. § 551 ods. 1 OZ je nepochybné, že bez dohody veriteľa so spotrebiteľom, sa veriteľ nemôže s úspechom u zamestnávateľa domáhať vykonania zrážok zo mzdy. Až následná realizácia zrážok je kogentná, pokiaľ ide o najvyššiu prípustnú výšku zrážky zo mzdy.

52. K dôvodom neprijateľnosti zmluvnej podmienky – dohody o zrážkach zo mzdy sa zaoberali sudy v mnohých rozsudkoch, preto súd poukazuje na odôvodnenie jedného z nich, pri ktorom nevidí dôvod na odklon od jeho záverov a v plnom rozsahu na ne poukazuje cit.: „43. Predmetná zmluva o úvere a jej súčasť v bode 4.9 dohoda o zrážkach zo mzdy boli uzavreté na formulárovom tlačive predchodcu - dodávateľa. Z kontextu je zrejmé, že uzavretie predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy, fixne zapracovanej priamo v texte zmluvy, bolo podmienkou pre uzavretie zmluvy o úvere, keď ničím nebolo preukázané, že by žalobcovia ako spotrebiteľia mali možnosť uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy odmietnuť a že jej uzavretie nebolo podmienkou poskytnutia úveru. Z textu predloženej zmluvy a dohody nevyplýva možnosť žalobcov ako spotrebiteľa odmietnuť uzavretie predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy, resp. inak ovplyvniť jej dojednanie. Žalovaný tak neunesol svoje dôkazné bremeno v zmysle ust. § 53 ods. 2 OZ o individuálnom dojednaní predmetnej dohody. Vzhľadom na uvedené, keď nebolo zo strany dodávateľa preukázané, že žalobca ako spotrebiteľ mal možnosť ovplyvniť obsah resp. odmietnuť uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy, s poukazom na ust. § 53 ods. 3 a 4 OZ bolo dôvodné ustáliť, že predmetná dohoda nebola individuálne dojednaná, podlieha preto prieskumu súdu v zmysle § 53 ods. 1 OZ. 44. V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Podľa ods. 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Podľa ods. 3, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Podľa ods. 5 neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. 45. Dohoda o zrážkach zo mzdy je špecifickým inštitútom občianskeho práva upravený v cit. § 551 Občianskeho zákonníka. V čase uzavretia predmetnej zmluvy

o úvere (22.7.2008) právny predpis nebránil tomu, aby dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá aj v rámci spotrebiteľského vzťahu medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Rozhodnými pri posudzovaní, či predmetné dojednanie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, sú individuálne okolnosti danej veci. V tejto súvislosti v danom prípade bolo potrebné zohľadniť, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy je súčasťou formulárovej zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru, je bez akéhokoľvek zvýraznenia, neprehľadne a nesystematicky zakomponovaná priamo v texte zmluvy v bode 4.9, do ostatného, s dohodou o zrážkach zmluvy nesúvisiaceho, textu. Táto zásadná zmluvná podmienka je tak ako aj celý text zmluvy uvedená neštandardne malým, ťažko čitateľným písmom, zakomponovaná v texte tak, že ľahko ujde pozornosti spotrebiteľa. Takýto spôsob zapracovania dohody o zrážkach zo mzdy zásadného významu do textu formulárovej spotrebiteľskej zmluvy je nekorektný, nečestný a v rozpore s dobrými mravmi. Je pravdepodobné, že žalobca si pri podpisovaní zmluvy vôbec nebol vedomý, že dohodu o zrážkach zo mzdy uzatvára a už vôbec nie s akými následkami. 46. Spotrebiteľ podpisom predmetnej formulárovej zmluvy o spotrebiteľskom úvere bol nútený podrobiť sa zrážkam zo mzdy na úhradu pohľadávky, ktorá bola vyčíslená veriteľom výlučne na základe jeho subjektívnej predstavy o jej výške vrátane príslušenstva, bez možnosti predchádzajúcej súdnej kontroly a bez možnosti, aby spotrebiteľ zabránil vykonávaniu zrážok zo mzdy, a to i vtedy, ak by boli veriteľom uplatňované z neprijateľných zmluvných podmienok, resp. aj z neplatného právneho úkonu, či jeho časti. Tento zabezpečovací inštitút umožňuje veriteľovi siahnuť na majetok spotrebiteľa aj za predpokladu, že si svoje nároky uplatňuje z neprijateľných zmluvných podmienok, resp. z neplatných právnych úkonov. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje tak obísť dôležitý prvok újného práva, a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, čo spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je teda neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, ak sa na základe dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky bez súdnej kontroly. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy dojednanú zmluvnými stranami vo forme zmluvnej podmienky včlenenej do textu spotrebiteľskej zmluvy, na základe ktorej je žalobca ako spotrebiteľ povinný podriať sa zrážkam zo mzdy v rozsahu jednostranne určenom dodávateľom, bez možnosti korekcie spotrebiteľom a bez predchádzajúcej súdnej kontroly, je potrebné považovať za zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a teda neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa generálnej klauzuly § 53 ods. 1 OZ, ktorá je v dôsledku toho v zmysle § 53 ods. 5 OZ neplatná.“

Zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v časti VI. Vyhlásenie klienta, v časti, v znení: „Súhlasím, aby Consumer Finance Holding, a.s. v zmysle zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov poskytla moje osobné údaje a údaje uvedené v tejto Zmluve (ďalej len „údaje a informácie“) aj svojej ovládajúcej osobe Všeobecnej úverovej banke, a.s. (VÚB, a.s.) ako aj jej dcérskym spoločnostiam, spoločnosti Intesa Sanpaolo, Taliansko za účelom interného výkazníctva, zvýšenia kvality mne poskytovaných služieb a ponuky služieb a produktov týchto spoločností patriacich do skupiny s úzkymi väzbami k VÚB, a.s., a to v rozsahu údajov uvedených v tejto žiadosti na dobu 10 rokov od podpisu žiadosti, pričom som oprávnený odvolať svoj súhlas najskôr po jednom roku od udelenia súhlasu pre prípad, že Zmluva nevznikne, a to písomným oznámením doručeným na adresu: Consumer Finance Holding, a.s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok. Potvrdzujem dobrovoľnosť tohto súhlasu.“

53. Táto zmluvná podmienka bola posúdená zo strany všeobecných súdov ako neprijateľná v zmysle ust. § 53 ods. 1 OZ a súd nevidí dôvod na odklon od uvedených rozhodnutí.

„V bode VII. Zmluvy - Klient je predformulovaný súhlas s poskytnutím osobných údajov. Možno konštatovať, že za individuálne dojednanie v zmysle § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno považovať zmluvné ustanovenia, s ktorými sa mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. V danom prípade klient nemohol zasahovať do textu vyhlásenia klienta, podľa ktoré dáva predformulovaný súhlas na spracovanie osobných údajov bližšie neurčenému počtu subjektov (VÚB a.s. a jej dcérskym spoločnostiam). Z hľadiska neurčitosti, komu vlastne je dávaný formulovaný súhlas, možno konštatovať neplatnosť takéhoto dojednania z hľadiska § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V danom prípade predformulované vyhlásenie klienta je súhlasom daným pre široký okruh neurčitých subjektov, ktoré budú oprávnené spracovať osobné údaje klienta. Ďalej je potrebné uviesť, že takýto súhlas sa predlžuje na dobu 10 rokov po uhradení všetkých záväzkov. Uvedená doba je zjavne neodôvodnená a presahuje účel spracúvania. Osobné údaje by mali byť spracované iba na nevyhnutnú dobu, čo sa v danom prípade nestalo. Súd má za to, že dobu 10 rokov

nie je možné hodnotiť ako primeranú dobu na uchovávanie osobných údajov. Za takúto formuláciu bola spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. udelená poriadková pokuta 40.000,- €, pričom aj Komisia na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich pri Ministerstve spravodlivosti SR podobnú formuláciu v OP považuje za nekalú obchodnú praktiku v spotrebiteľských zmluvách. Súd sa stotožňuje s dôvodmi uvedenými tak v rozhodnutí SOI ako aj podnete uvedenej komisie a preto vyhlásil zmluvnú podmienku uvedenú vo výroku tohto rozsudku za neprijateľnú. Súd taktiež poukazuje na to, že Krajský súd Prešov rozsudkom, sp. zn. 11Co/33/2017, vyhlásil obdobnú zmluvnú podmienku za neprijateľnú.“ (porov. rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 8Csp/186/2019 z 6.3.2020).

Zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach k Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v čl. 6. Podmienky splácania, bod 6.7 v znení: „Klient je povinný ako variabilný symbol uvádzať evidenčné číslo uvedené v Splátkovom kalendári a/alebo Zmluve. Neuvedenie správneho variabilného symbolu na príkaze k platbe sa považuje za neuhradenie Splátky so všetkými následkami s tým spojenými.“

54. Táto zmluvná podmienka bola posúdená zo strany všeobecných súdov ako neprijateľná v zmysle ust. § 53 ods. 1 OZ a súd nevidí dôvod na odklon od uvedených rozhodnutí.

„Pokiaľ ide podmienku v hlave 5. Podmienky splácania úveru § 4 tak súd má za to, že aj táto podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, keďže týmto ustanovením veriteľ svojvoľne neuznáva splátku úveru, hoci dlžník splátku riadne uhradil. Takouto podmienkou by sa spotrebiteľ aj napriek riadne uhradenej splátke, dostal do omeškanie, čo je nepochybne v neprospech spotrebiteľa. Žalovaný disponuje dostatočnými technickými prostriedkami, aby aj v prípade splátky, ktorá neobsahuje variabilný symbol, alebo obsahuje nesprávny variabilný symbol, túto priradil k správnej zmluve.“ (porov. rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 20Csp 91/2020 zo dňa 7.9.2020)

55. Dôvod neprijateľnosti zmluvnej podmienky je daný aj s poukazom na použitú veľkosť písma (viď vyššie uvedené).

Zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach k Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v čl. 9. Priradenie platieb a započítanie, bod 9.1, v znení: „Klient určuje, že akákoľvek peňažná čiastka Klienta zaplatená v prospech Spoločnosti sa započítava voči pohľadávkam Spoločnosti v poradí určenom podľa uváženia Spoločnosti.“

56. Predmetné zmluvné ustanovenie považuje súd za neprijateľné podľa § 53 ods. 1 OZ, nakoľko zakladá nevyvážený vzťah medzi spotrebiteľmi a žalovaným a poskytuje žalovanému ako dodávateľovi úveru možnosť postupovať v tomto smere nepredvídateľne a započítanie pohľadávky sa tak stáva pre spotrebiteľov netransparentné. Uvedená zmluvná podmienka spôsobuje, v rozpore s požiadavkou dobrej viery, zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, v neprospech spotrebiteľa a je teda v rozpore s generálnou klauzulou (§ 53 ods. 1 OZ).

57. Dôvod neprijateľnosti zmluvnej podmienky je daný aj s poukazom na použitú veľkosť písma (viď vyššie uvedené).

Zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach k Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v čl. 9. Priradenie platieb a započítanie, bod 9.2, v znení: „Spoločnosť je oprávnená započítať pohľadávky Spoločnosti voči pohľadávkam Klienta aj vtedy ak niektorá pohľadávka Spoločnosti ešte nie je splatná, bola premlčaná alebo ju nemožno uplatniť na súde.“

58. Predmetné zmluvné ustanovenie považuje súd za neprijateľné podľa § 53 ods. 1 OZ, nakoľko zakladá nevyvážený vzťah medzi spotrebiteľmi a žalovaným a poskytuje žalovanému ako dodávateľovi úveru možnosť postupovať v tomto smere nepredvídateľne a započítanie pohľadávky sa tak stáva pre spotrebiteľov netransparentné. Uvedená zmluvná podmienka spôsobuje, v rozpore s požiadavkou dobrej viery, zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, v neprospech spotrebiteľa a je teda v rozpore s generálnou klauzulou (§ 53 ods. 1 OZ).

59. Dôvod neprijateľnosti zmluvnej podmienky je daný aj s poukazom na použitú veľkosť písma (viď vyššie uvedené).

Zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach k Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v čl. 12. Poplatky, pokuty, sankčné úroky, bod 12.2 a bod 12.3 v znení: „Spoločnosť je oprávnená požadovať od Klienta Zmluvnú pokutu v prípade, ak sa Klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivej Splátky. V 30-ty deň po dobe splatnosti je Klient povinný zaplatiť Zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej Splátky. V ten deň sa Zmluvná pokuta stáva aj splatnou. V prípade omeškania s úhradou jednotlivých Splátok je Klient povinný uhradiť Spoločnosti okrem Zmluvnej pokuty i Sankčný úrok vo výške 0,05 % za každý aj začatý deň omeškania. Sankčný úrok je splatný na výzvu Spoločnosti.“

60. Táto zmluvná podmienka bola posúdená zo strany všeobecných súdov ako neprijateľná v zmysle ust. § 53 ods. 4 písm. k) OZ a súd nevidí dôvod na odklon od uvedených rozhodnutí, napr. rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 29Csp/137/2018.

61. Za neprijateľné tiež považoval také konanie veriteľa, v zmysle ktorého zakomponoval dohodu o zmluvnej pokute do Obchodných podmienok, ktoré mali bližšie upravovať práva a povinnosti zmluvných strán uvedené v zmluve. Nemožno konštatovať, že v danom prípade bola dohoda o zmluvnej pokute individuálne dojednaná stranami zmluvy. Vzhľadom na obsah a rozsah Obchodných podmienok si priemerný spotrebiteľ nevšimne, že podpisuje dojednanie zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta je rovnako neprimeraná, nakoľko požaduje od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku.

62. Naviac súd poukazuje na to, že zmluvná pokuta nesmie byť dojednaná ako súčasť nepodpísaných VOP (porov. závery Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 3512/11 zo dňa 11. 11. 2013).

63. Dôvod neprijateľnosti zmluvnej podmienky je daný aj s poukazom na použitú veľkosť písma (viď vyššie uvedené).

Zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach k Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v čl. 12. Poplatky, pokuty, sankčné úroky, bod 12.5 v znení: „Súčasťou pohľadávky Spoločnosti voči Klientovi sú aj náklady vynaložené Spoločnosťou na zabezpečenie mimosúdneho vymáhania pohľadávky.“

64. V predmetnej zmluvnej podmienke ide o zjavný odklon od ratio legis zákonného inštitútu príslušenstva pohľadávky. Podľa § 121 ods. 3 OZ za príslušenstvo pohľadávky sa okrem iného považujú náklady spojené s jej uplatnením. Náklady uvedené demonštratívne v predmetnej zmluvnej podmienke umožňuje navyšovanie dlhu spotrebiteľa o ďalšie náklady a tak sa táto zmluvná podmienka dostáva do rozporu s § 121 od. 3 OZ v spojení s § 54 ods. 1 OZ, ktoré pravidlo zakazuje nevýhodnejšie dojednanie oproti ustanoveniu Občianskeho zákonníka.

65. Zmluvné ustanovenie je preto neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle generálnej klauzuly ust. § 53 ods. 1 OZ.

66. Dôvod neprijateľnosti zmluvnej podmienky je daný s poukazom na použitú veľkosť písma (viď vyššie uvedené).

Zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach k Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v čl. 15. Všeobecné ustanovenia, bod 15.2 v znení: „ Spoločnosť je oprávnená akékoľvek svoje práva zo Zmluvy úplne alebo z časti previesť a/alebo postúpiť úplne alebo z časti pohľadávky Spoločnosti zo Zmluvy na tretiu osobu bez súhlasu Klienta.“

67. K neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky poukazujem na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu Prešov, sp. zn. 6CoCsp/16/2024, z 19.9.2024, z ktorého citujem: „37. Odvolací súd považuje za vecne správne aj rozhodnutie súdu prvej inštancie o neprijateľnosti a tým aj neplatnosti zmluvnej podmienky v zmluve o úvere, v obchodných podmienkach pre úver - pôžička na bývanie, účinných od 01.08.2011, v článku 9 - Predčasné splatenie úveru a ukončenie ZoÚ, bod 9.4., v znení: „Všetky výdavky

Banky spojené s vymáhaním pohľadávky znáša Dlžník, pričom Dlžník zároveň súhlasí, že Banka je oprávnená postúpiť tretej osobe svoje pohľadávky a preniesť na ňu svoje záväzky zo ZoÚ.“ Okrem toho možno súhlasiť s argumentáciou súdu prvej inštancie, že citovaná zmluvná podmienka umožňuje preniesť veriteľovi na tretiu osobu všetky svoje záväzky zo zmluvy o úvere, keď individuálny súhlas vyžadovaný § 531 ods. 1 OZ nahrádza blanco súhlasom spotrebiteľa s prevzatím záväzku vopred neznámou treťou osobou. Takáto zmluvná podmienka spôsobuje za týchto okolností hrubú nerovnováhu vo vzájomných povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, preto je neprijateľná (por. rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1CoCsp/16/2023 zo 17.10.2023.)“.

68. Tiež je potrebné poukázať aj na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu Žilina, sp. zn. 8Co 397/16, z 31.5.2017, cit: „13. Z obsahu spisu vyplýva, že súhlas klienta s postúpením pohľadávky banky či prevodom záväzku banky na tretiu osobu nie je predmetom osobitnej dohody, či výsledkom individuálnych rokovaní medzi klientom a bankou, ale je súčasťou všeobecných obchodných podmienok pripravených veriteľom (právnym predchodcom žalobcu) pre širší, vopred neurčený okruh účastníkov na strane dlžníka, bez účasti žalovaného a zrejme bez reálnej možnosti žalovaného uvedené ustanovenie zmluvy vylúčiť. Súd prvej inštancie preto správne skúmal naplnenie predpokladov pre deklarovanie neprijateľnosti uvedenej zmluvnej podmienky v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka, a to nielen to či takéto ustanovenie bolo individuálne dojednané (v danom prípade nejde o predmet plnenia ani o cenu plnenia) ale aj to či ide o ustanovenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Okrem záveru o nepreukázaní individuálneho dojednania uvedeného ustanovenia všeobecných obchodných podmienok, odvolací súd ako správny vyhodnotil i záver súdu prvej inštancie o nerovnováhe v právach a povinnostiach zmluvných strán v predmetnom ustanovení všeobecných obchodných podmienok v neprospech spotrebiteľa. Nepomer v právach a povinnostiach strán konania napokon v odvolaní pripustil i samotný žalobca.“

69. Dôvod neprijateľnosti zmluvnej podmienky je daný s poukazom na použitú veľkosť písma (viď vyššie uvedené).

Zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach k Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v čl. 15. Všeobecné ustanovenia, bod 15.22 v znení: „Klient súhlasí s tým, aby všetky jeho hovory s call centrom Spoločnosti boli nahrávané a uchovávané po dobu 10 rokov od uskutočnenia telefonického hovoru a v prípade potreby použité ako dôkaz v súdnom alebo arbitrážnom konaní.“

70. Táto zmluvná podmienka bola posúdená zo strany všeobecných súdov ako neprijateľná v zmysle ust. § 53 ods. 1 OZ a súd nevidí dôvod na odklon od uvedeného rozhodnutia cit: „Odvolací súd so zreteľom na hore uvedené zastáva názor, že zmluvná podmienka uvedená v zmluvných dojednaniach k predmetnej zmluve bod 15.22 „klient súhlasí s tým, aby všetky jeho hovory s call centrom spoločnosti boli nahrávané a uchovávané po dobu 10 rokov po uskutočnení hovoru a v prípade potreby použité ako dôkaz v súdnom alebo arbitrážnom konaní“, je neprijateľná, a teda neplatná pre rozpor s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého zmluvné podmienky upravované spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Zmluvná podmienka, ktorou si dodávateľ dojednal uchovávanie nahratých hovorov s call centrom po dobu 10 rokov je neprimeraným zásahom do súkromia spotrebiteľov v rozpore s dobrými mravmi, navyše za situácie, že uvedená zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná, spôsobuje v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 20Co/46/2022 zo dňa 27. októbra 2022).

71. Dôvod neprijateľnosti zmluvnej podmienky je daný s poukazom na použitú veľkosť písma (viď vyššie uvedené).

Zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach k Zmluve o poskytnutí pôžičky č. 5573 zo dňa 20.5.2008 v čl. 15. Všeobecné ustanovenia, bod 15.24 v časti, v znení: „Klient a Povinný na jednej strane a Spoločnosť na strane druhej (Strany) sa dohodli, že všetky spory vzniknuté zo Zmluvy a/alebo Zmluvy o zabezpečení a v súvislosti s ňou budú riešené dohodou Strán. Ak nedôjde k dohode podľa predchádzajúcej vety akýkoľvek spor, nárok alebo rozpor vzniknutý zo Zmluvy a/alebo Zmluvy

o zabezpečení alebo v súvislosti s ňou (vrátane všetkých otázok týkajúcich sa jej existencie, platnosti alebo ukončenia) budú rozhodované Stálym Rozhodcovským súdom Slovenskej bankovej asociácie alebo Rozhodcovským súdom pri Slovenskej hospodárskej komore, s.r.o. alebo Rozhodcovským súdom pri Slovenskej arbitrážnej komore, s.r.o. alebo príslušným všeobecným súdom.“

72. Súd teda preskúmal predmetnú rozhodcovskú doložku a dospel k záveru, že rozhodcovská doložka je neprijateľná zmluvná podmienka. Žalobca si rozhodcu osobne nevyjednal a rozhodcovská doložka bola vopred naformulovaná v štandardnej formulárovej zmluve. Rozhodcovská doložka v danom prípade nebola oddelená od spotrebiteľskej úverovej zmluvy, ale je súčasťou vopred dodávateľom pripravenej formulárovej štandardnej spotrebiteľskej úverovej zmluvy a VOP. Rozhodcovská doložka ako aj celá spotrebiteľská zmluva (vrátane Všeobecných obchodných podmienok) neboli individuálne dojednané, nakoľko žalobca nemohol ovplyvniť ich obsah. Nemal možnosť výberu a mohol ich len ako celok uzavrieť alebo odmietnuť. V prípade rozhodcovskej doložky sa teda nejedná o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku. Ak rozhodcovská zmluva v spotrebiteľskej veci nie je osobitne vyjednaná a vyplýva iba z textu štandardne vopred naformulovanej zmluvy, teda zo vzťahu nevyjednaného individuálne, bez vysvetlenia podstatných rozdielov medzi konaním pred štátnym súdom a rozhodcovským súdom spotrebiteľovi, je plne dôvodné predpokladať, že spotrebiteľ ako slabšia strana sporu si svoj osud v tak závažnej veci akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces nevedomuje. Preto ak dodávateľ, ktorý je povinný vždy postupovať s odbornou starostlivosťou a ktorý má širokú informačnú povinnosť vo vzťahu k spotrebiteľovi, v rámci kontraktáčného procesu spotrebiteľa neupozorní na uzatváranie rozhodcovskej zmluvy, nepoučí ho, a nedá mu priestor na rozhodnutie a voľbu, je zrejmé, že spotrebiteľ si nemôže ani uvedomiť dôsledky tejto rozhodcovskej zmluvy. Účelom rozhodcovskej zmluvy je dosiahnuť prejednanie prípadného sporu zmluvných strán rozhodcom ako súkromnou osobou, na ktorú zmluvné strany takúto právomoc delegujú. Rozhodcovská doložka má preto osobitý význam, nakoľko v prípade sporu súkromná osoba rozhodne o právach a právom chránených záujmoch a povinnostiach zmluvných strán. Ide teda o neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods.4 písm. r) OZ.

73. Dôvod neprijateľnosti zmluvnej podmienky je daný s poukazom na použitú veľkosť písma (viď vyššie uvedené).

74. Majúc na zreteli uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

75. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto mu priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.